

Партбюроларның ролун бедидер

Партия-организмизм болгаш масса-политиктиг ажилы аймактыг сорулгаларына холбаштыр шын ууртутууга ага организмизмдин партбюролары уруг ролду болур. Партия бюросу болза, коммунисттерини ишти хураалына кулап алганы шийтирип боттанын, хураал аразында айтышкынары, сүмелери боорин, коммунисттерини хулаа херектерин баштай хынап көрүтүп куу-секчи органы болур. Шийтирип куу-сектедеги хыналаны, партия даалганын боттанынган хуу бүтү ууртутуу, дараазында хураалга тургузар айтырыгы партбюро хынапчылыг белекээр ужураут.

Организмизм болгаш кижиниктиг айма-чорудалганын талазы-биле үлгерип партбюролар бистин областа дыка хей. Мааза чижек кылдыр Эриха районун «Час орук» колхозунда партия организмизмдин секретары эш Догуев ажилын көргүтүп болур. Партбюро ажилы планник, колхоз дараалык, фермалар өргөткүч-терини, бригадирлерин, хей-ни-ти организмизмдин болгаш про-пагандистерин ажилына дуга-йында айтырыгы бюросуа чугаа-зыл турар.

Тес-Хем районун «Ал-Эрик» колхозунда партия организмизмдин бюросунуа составында артык бугу-рулганын айма-бүтү ажилында ажалдап турар коммунисттер бар. Бюроун чеди кижигинери шу-ту ажил хураалдагы. Партбюро чонун ортуунга кижиниктиг, ор-ганизмизм болгаш култура-масса-лыг ажилын чорударына бедэ ин-теллигенцияны, колхозчу активни чөл аймагал турар.

Бил-Хем районун «Хадан» кол-

хозунда партия организмизм мас-салыг кижиникте ажилын сөөлү үеде элден өкүлдер. Секторлар болуу докумал ажилдап, колхоз төлүгө, фермаларга, бригадаларга допчу, амыдыралга холбашкан лек-цияларын уругчу организмизм турар. Партбюро кижигүтү башки эш Кара-оол ол талазы-биле ху-ваалдыг ажилын мергежилдиг ууртутуу турар. Колхозта хана со-лун доктаамал үнү, өсүү агита-ция калбарып турар.

Партбюроларын ажилы шунту черлерде деси аяк деп чүвени ба-за айттыр херек. Барыны-Хемчи районун «Комсомол 30 чыл» кол-хозта партия организмизмдин ажилын мааза чижекке ап болур. Бюро хураал чүгө таварыга тек-ирит, калдыг-даа белекел чокка эртип турар. Партбюроуну план, ооң кижигинерини ажил хуваа-лазы чок. Парторганизмизмдин сек-ретары турган эш Салгач болу бе-зи партбюроуну кол хуваагелерин билбес турган. «Өк» совхозта парторганизмизм секретары эш Го-лушев ажилы база-ла оон уугу дээрлесе.

Совхозта партбюроуну 1958 чыл-ды август бээр болган хураал-дын чалгынында протоколу бижиттиме. Ажилы планын чо-гааларда бодамча чок, таварышкан-на айтырыгын кирип турар. Хей-ниги организмизмдин улаан-шигел ууртутууну орнууга, ха-рын оларын ажилын холгаарлар, партия даалганы, шийтирип куу-сектедеги хынапчылыг чоруктар бар. Партбюроуну ажилын мичаар тур-гузуп болбас.

Танды районун Сталин атыг колхозунда партия организмизмдин бюросу кижигинеринде шунту кол-

хозтун ууртутуу ажилдакчылары кирген. Масса активтен хоорук ша-кындыг байдал чонга дайнып ажил-дарында илгини берип шыдаас. Парторганизмизмдин секретары эш Убаев бюросу кижигинерини ажил хуваалдыгын тургузуп. Партбюро-ну хураалдары чавыс деннедиг эр-тип, амаа шугүчүлө болгаш бот-шугүчүлө барык болбайн ту-рар.

Партия аяк илгини чоруктуу уламдан бюросу кижигинерини хей арагага халдып, партиянын болгаш күрүенин салгалта-чү-рум үрп турар фактылар илереп турар. Бюро кижигүтү илгини ком-мунисттерини хулаа херек көөр бю-ро хураал үр үелерде «чыгыш ча-даны» таварыга өвөс. Мындай байдалдарын билп тура СЭКП Танды райкомуну оңу элер дугайын-да боттут кемчег албайн калгени өвөс.

Партиянын чамлык райкомпары ага организмизмдин ажилын өргөткү ууртутуу турарын үстүдө фактылар толаргай херечилеп ту-рар. Райкомуну чамлык ажилдак-чылары колхозка барганда азы кан-дыг бир айтырыгын көөр дөндө, чүгө парторганизмизмдин секретары-биле беседа кылдыр, а бюросу кижигинери, коммунисттер, масса ак-тивчиле чугаалажып, ажилын иштине кирбес. Ол канчап-даа таарышпас.

Парторганизмизм секретарынын политиктиг билгени, ажил-иш-ти ууртутуу организмизмдин мерге-жил бедидери чугула. Колхозтарда партбюроларын ажилын амгы не-гелдиги деннедиге бедидери пар-тия райкомнарында негеттенип ту-рар.

Н. ЧАМЗЫРЫН,

СЭКП обкомуну инструктору.

Ажыл-ишчи коллективте

Эриха районун «Коммунизм орук» колхозунун Ак-Кежиге № 1 сүт-баран фермазы колхоз төвү-ден 18 километр черде турар. Фер-манын төп суурдан оолаап турары ажил-агилын болгаш илгини-биле културалг амыдыралынын көг-жүдөзиге бичи-даа шаптыг кат-пайн турар.

Илаа үчүтчик Татьяна Бугалдыр оолаап ажилын кызымкаккай күөсөдигини болуру-биле черге-лешти илгектеп хей-ниги чөлүп турар. Оң ууртулгалы-биле кызым булулга култура-масса-лыг ажалдар—лекция, беседалар болгаш согуш номчулгалы уругчу болуп, коллектив кижигинери кино дуурктарын чогутуу үелерде көрүп турар. Ол ишкан Татьянанын ууртулгалы-биле агитхуудус угуу чок үнү, амаа эки ажилдап ту-рарларын мактап, ажилында чет-пестерди кижилерин шугүчүлөп турар.

Култура-масса-лыг тайылбыр ажалдарын организмизм тургускан чорук коллективтин эки ажилда-рында уугу илгини берип турар. Чижээ, төрөөн 20 инкестерин бы-зааларын четче ап, чам малды зоо-техниктиг дүрүнүг бедик негел-диги аюулар өстүрүп турар. Кол-хозтун мал өмчигини санитар ду-залачыгын Дамчан фермага уруг-чу көп, ветеринарлар көрүдөлөр-ни чорудуп турар.

Д. ОНДАР.

Туранда туудуг ажылы

Коммунал хандыргалыгын Ту-ран конторазынын туудугулары СЭКП-нин төгүтүтү ХХI съездини шийтирилери амыдыралга боттандырар—дөш социалист чарышка илгектеп киришп-паан, бо чылдын баштайгы квар-талында туудуг ажалдарын планын ажы куу-сектеп. Эштер Пиндо-рин, Бабак оларын ууртканы туудуг бригадалары ай бүтүгүндө боттарынын планарын 160 ху-дан өрү күөсөдип, Май 1-ге алдар болурун социалист чарыштын мурунку огурунда амгы үеде чо-руп турар.

Туудуг ажалдарын шындыг өкүлдер, чарыгаларын өвөжө-дир дөш чүтүлдүп ажилдап, кү-де нормаларын ажы куу-сектеп ту-рар туудугуларын саны контора-да көүдөң. Чижээ, шийтер Беле-ков, Комтов, Евдокимов болгаш е-селер-даа белик бүтүргүчүгү ажилдап, хуу бүгүндө нормаларын барык 200 хуу чедир күөсөдип ту-рарлар.

Маш дидиргилерини эш Ре-зельчук баштаган бригадалыг шугуругу ажилдап, хоорайла тууду-ларын маш материалдары-биле түктелешкини чокка хандырып турар. 1959 чылдын туудуг ажил-дарынын планын хуусаа бетинде күөсөдир дөш социалист чарыш конторанын бүтү ажилчынарынын ортуунда калбарган.

В. КОСТЕНКО.

Москва бөгүн. Смоленск эриктиг талызында Кутузов културалыг болгаш «Украина» гостиницанын тала-зынча көргө хсари. Фото В. Кошовойну. СЭТА-ның фотохроникасы.

ССРЭ-нин спорт нийтиелдеринин болгаш организацияларынын эвилелин тургузукчу бүгү-эвилел конференциясы доозулган

ССРЭ-нин спорт нийтиелдеринин болгаш организацияларынын эвилелин тургузукчу бүгү-эвилел кон-ференциясы апрель 18-те бодуун ажалын дооскан.

ССРЭ-нин спорт нийтиелдеринин болгаш организацияларынын Эви-лелин сорулгаларын дугайында конференцияга доктап хулаа ал-дыган, Эвилелдин Уставы башка-тылган.

Талөөр хуу чорудуу үшкү чүтүгө шилчеп, ССРЭ-нин спорт нийтиелдеринин болгаш органи-зацияларынын Эвилелин Топ Че-вүлелин 137 кижиги санын кылдыр

сонтаан. Эвилелдин төп ревизия комиссиязына сонгудалар болган.

Конференциянын киржикчилери совет куш-културалыг болгаш спортменнерин хей миллион армиязынын өмүзөзиген Совет Эвилелин Коммунист партия-зынын Топ Комитетинде чагааны тевестиги уугу бугурушкуну-биле хулаа алган. Диниктиг адыш ча-кашкынары залга үр диниреп турган.

ССРЭ-нин спорт нийтиелдеринин болгаш организацияларынын Эви-лелин Топ Чөвүлелин бирги

плесуму болган.

Пленум ССРЭ-нин спорт нийти-елдеринин болгаш организациялары-нын Эвилелин Топ Чөвүлелин Топ Чөвүлелин Н. Н. Романову сонгаан. Дарганын ораалчылары-га эштер Д. В. Постников, Е. И. Валтев, М. М. Песляк, ВЛКСМ ТБ секретары Э. К. Бекан, ВДПС-тин секретары А. И. Шевченко сонгу-турган.

ССРЭ-нин спорт нийтиелдеринин болгаш организацияларынын Эви-лелин Топ Чөвүлелин пр-зидумуну составын база сонгаан. (СЭТА).

Совет хей-ниги төлөөлөкчилеринин хуралы

Тайбын талаалыкчыларын чыл-дегей шийтешкини он чыл оон холбаштыр совет хей-ниги тө-лөөлөкчилерин байлыгы хуралы Тайбын камталыгын совет ком-итетин уугу залыга апрель 20-де болган.

Тайбын талаалыкчыларын ший-тешкини тургузарына кириш-кан, тайбын дөш демиседиг хоо-чу кижилери, Тайбын камталыгын совет комитетин кижигинери, Азия болгаш Африка чурттары-нын эл-сеткил каттиштыргалы-нары Н. Т. Космодемьянская, чо-гаалчы Н. Г. Эренбург, турк шу-дукчу Назым Хикмет, метрополит Крутицкий болгаш Коломенский Ни-колай база оон-даа еселер чугаа-зылар.

Күрүенин Бирги подчиник за-водун коммунист куш-ажыл бригаданын бригадир Б. М. По-пов бүтү делегейге тагылган кам-галарын бижып магалдап бо-луп турар чеди чылдын кайгычык уугу планын боттадырып кирип-

тайын чугаалап. Тайбынын ший-тешкини совет хей-ниги тө-лөөлөкчилерин чоруктарынын дугайын чугаалап.

Тайбынын Бүтү-делегей Чөвү-лелине байлыгы чагааны хураал-дыг киржикчилери бир үн-биле ху-лаа алган.

Тайбынын совет талаалыкчылары Тайбынын Бүтү-делегей Чөвү-лелине оон сонгаар-да бүтү тала-лыг дөшкөч болгаш дузын көр-гүзөр, соок дайыннын ууртканы дөш, аялдуу шенделерини соок-дир болгаш массалыг уушташкы-нын чепсөөн бүтүн хооругдар дөш, делегейин бүтү-ле маргалдап айттыргаларын тайбынын уугу хер-рөөн бүтүн болгаш энес тиле-генин ийүүне чугаалажыш-кынарын аргазы-биле тайбын шийтирип таарыштырар дөш Тайбынын Бүтү-делегей Чөвүлели-биле болгаш бүтү чурттарда тайбы-нын бүтү-ле камгалачылары-биле кады чүтүлдүп демиседир деп ба-йылыг чагаала чугаалап турар.

Малдың чаш төлүн намгалап ап турар

Танды районун колхозтарынын, совхозтарынын хойжуларын малдың чаш төлүн хорамча чокка камгалап алыр дөш демиседир турар. Чеди чыл планын баштайгы чымына малдың баш санын өсүзгөс ооң чаш төлүн менди алырында хам-ааржыр.

Апрельдин баштайгы чартында чедир «Кызыл партизан» совхоз 283 төрөөн хойларынын 300 хура-ганнарын, «Межегей» совхоз төрөөн 1758 шөөн малын 1770 чаш тө-лүн, «Революциянын чалбыжы» артык төрөөн 730 хойун 790 хура-ганнарын, «Совет Россия» колхоз 1100 төрөөн хойун бүтү хураган.

«Кызыл туку» колхозта

Өвүр районун «Кызыл туку» тө-лөө ажил-агил артыгын өткөрүп улаанымшында өстүрүп турар тө-рүтү сарыктарын камгалып Д. Буртук муракым малчыга са-налып турар.

Бүртүт өрткөн чылын төрөөн 65 сарыктарын бызаларын бүтүн камгалап алган болгаш уугу сар-лык бүтүгүндө 500 грамм хылын

нарын чангыс-даа хорамча чокка алганын.

Мал төлүн менди алыр талазы-биле эки көргүзгүлери чедир ап турар хойжуларын демделээр чугу-ла. Чижээ, «Революциянын чал-быжы» колхозтун хойжуу А. Сулдунов ам төрөөн 460 хойун 500 хураган, У. Сырат—254 хойун 296 хураган, «Тилекеге» колхозтун хойжуу Б. Дундү-оол 110 өмүлдеринин 131 аяллары. «Залегес» совхозтун хойжуу Г. Шиги—690 төрөөн хойун 709 хураган чидир чокка алган-нар.

Моон-биле чергелештир мал ажи-лында четпестерин демделейн

эртип болбас. Малдын массалыг оолдашкын өгөдөй турган үеде, чыл өткөндөн бээр нийти районта 183 баш мал хорамчалыг болган.

«Тилекеге» совхозтун Чедерге хойжуу Акан-оолдун казакзы экин-эртип дыкыш, амаа ыжаалап турган хойлардан 15 хой ара сал-ган. Хойжулар, мал ажилын тус-бай өрткөнгүлери зооветеринардыг кемчелерин шын боттадырып, хойларын тарып бооздырып эки организмизм турган, шөөн малды чогутуу хуусааларда ийи катан оол-даларын чедир алыр чугула.

Т. НУРЗАТ.

бызаа бүтүгүн 9 ай намыг турда дигр деңизин 180 килограммдан куу өвөс кылдыр семитирин эш Бүртүт колхозтун чеди чыл планын суму Соведини сессиязына чугаа-лажып турда хулааган. Ол ам баш-тайгы төрөөн сарыктарын бызаа-ларын менди ап турар.

О. ЛЕН.

Тываның үлөтүр хөгжүлдөзунин перспективалары

А. АНКУДИНОВ,

СЭКП обкомуну секретары.

Бистин чуртувуска коммунист диниелдин тургузукунун лал-барынын уугу чагай програм-манын Совет Эвилелин Коммуни-ст партиянын элчег чок ХХI съездин хулаа алган. Коммунизмдин материал-техниктиг базанын тургузарына, капиталист чурт-тар-биле экономиктиг тайбын чарышса Совет Эвилелин тиле-генин хандырычыч улаанган төгү-түт сорулгаларын сөздөгү эш Н. С. Хрущевтун илгелдиге, ХХI съездин резолюциясында, 1959—1965 чылдарда ССРЭ-нин улус ажил-агил хөгжүлдөзунин кон-троль чугаалаарына толаргай ай-тылган.

Совет Эвилелин бүтү уласта-рынын экономикалык болгаш културалыг чечектешишкенин дөш перспективаларын хан-дырып турар. Коммунист пар-тиянын дөшкөч надронал полити-казы ол төгүтүт документтерде база катан чырыкчаларын илер-гейттиген.

Чеди чыл планын кол сору-галы чүдө дөш, аар уластунуң колхоздар хөгжүлдөзунин, чурттуу экономикалык чүтүгүндө өткөлдө-гө үлгүлөш, улус ажил-агилын чегүтүтү амыдыралын улам ийи-ги күчүгүтү културалыг дөш-көчүтүтү, амаа динишпаан, совет уластун амыдыралын дөш-көчүтүтү чад белишкенин чедир алырында. Чеди чыл план болза, бистин чуртувуска коммунизм тур-гузукунун амгы үе-чазымына дөшкөч партиянын кол шугу-муну чад чырыкчалыг илерешкени болуп турар.

Бистин чуртувуска үлөтүр про-дукциянын бүтүгүн 80 хуу ко-вүлөшү чеди чыл планында көр-дүгөн. Тоюлгаларга, ССРЭ 1965 чылга чедир үлөтүр продукциянын кижиги бүтүгүн өнөштер бүтүрер талазы-биле Англияны, Бармын Германияны өрткө болгаш Европа-га бирги чери элээр. А ССРЭ-нин үлөтүр бүтүгүлөзунин бүтү хө-чөөл 1965 чылда АКШ-тын үлө-түр бүтүгүлөзунин кемчелерин барык 95—99 хууунга дөшкө-дүтүр. Чүгө бугурулгенин нийти кемчө-лөзунин өвөс, харын үлөтүр про-дукциянын чонун кижиги бүтүгүн өнөштер талазы-биле дө-лейгей бирги чери элээр тызыде, чеди чыл планын күөсөдир сөө-лүдө барык 5 хире чылдар бистин социалисттык мичаар чурту-вуска негеттенир. Бөдө ажил-агил талазы-биле ССРЭ 1965 чыл-да АКШ-тын амгы деннегиз ажил өрткөн турар.

Коммунист партиянын болгаш Совет чазактын айтмышкынарына дугуштур бистин областын ажил-агилын бүтү алыраларын хөгжү-лөзунин чеди чыл планын база чо-галды кылгаш, башкаан. Күрү-нө илгелди аюулар чеди чылдын ду-ругунада областын уластунуң илтиг продукциянын кемчелери 216,5 миллион рубль кылдыр то-дорулган, ол дөргө 1958 чылда-амаа дөшкөч 191,6 хуу өсүл-дө болур. Уластун продукция-

нын кол хандыларын областа бугу-рун дараазында кемчелерге кө-зүдөр.

1965 чылда хөмүр даш тымыжы 150 муу тонна азы 1958 чылда-амаа дөшкөч 192,8 хуу, алек-троэнергиянын ажилдап үндүрер 11 миллион киловатт-шак, азы 224,4 хуу, бажыг ханазынын ма-териалдарын бүтүрер—38 мил-лион кезек (бир туубуга дөшкөч-гө), азы 365,3 хуу чедир эер. Маш материалдарын белекээр о-лаа теге 179 хуу, дигит матери-алдарын—208 хуу көүдөң. Э-херекселерин чылда бүтүрер 5 миллион рубль, идиетер—105 муу шак кемчелдиги кылдыр кө-зүдүр планда көрүдөгөн. Ол ишкан өтүр бүтүрер 2,7 муу тонна, дө-шкөч кылгалары—17 муу тон-на, чалаа сүт аймаа—8 муу то-нна, мал саржаан—400 тонна, чедир көүдөңдү. Чеди чыл планын чедикшигиги күөсөдирин кол чүтүтүтү куш-ажылдыг бугу-ручүгүтүтү областын чурт үлөтү-рүчүгүтүтү бугурулгелеринде 69 хуу бе-дилерин, продукциянын бот-үнези 11,2 хуу чимгедирин көрүп турар.

Чемет, туубу кылдыр чиг-этти, минералдыг чимгичилдерин, мраморун, минералдыг бугуруш-куну чиг-эдин илгелди тывар талазы-биле уугу кемчелдиги шийчел ажилдарын бистин областын де-миседир боттадырып чеди чыл планында айткан. Бо ажилдарын чедикшигиги боттадырып чорук областын бугуручү күштерин дө-шкөчүтүтү уугу ролду ой-наар.

Областа эң уугу бугурулгелер

ри болур «Тыва даг-дугу» болгаш «Тыва кобальт» комбинаттарын туудун чеди чылдын дугурунда бүтүн доозар болгаш ажилдап кирир. Оон ийи эт комбинаттын, сүт заводун, эки сортуг далаан дөрбөзиг, демир-бетон конструк-цияларын заводун, чыл бүгүндө ка-пын-даа 6 миллион кезек туубу бүтүрер заводтун Самгалдыг-га туугу тургузар, ол ишкан Кы-зылдын туубу заводунуң чылда күчүгүн 16,5 миллион кезек туубу бүтүрер, Элегес шахтазынын күчү-гүн 150 муу тонна хөмүр дашты казып тывар кылдыр улааттырар.

Чеди чылдын төгүтүгө чедир областын барыны талазы районы-нын кол ортууну туудун доозар, Кызылга чурар бажыгын хел чүтүр комбинатты, оң бетинде хоорайнын канализациянын, сүт дамчылга-зынын, уугу гостиницаны ажилдап кирир. Кызылдын бус күжү-биле азылаар чад электростанция-нын күчүгүн 11 муу киловатт че-дир, Хову-Аксинда, Ак-Доурак-ка чымына-биле ажилдаар элек-тростанциялар ажилдап кирир. Чеди чылдын дугурунда 188 муу дөрбөзиг метр шөлдүт чурталга бажынарын тулар болгаш ажил-дала кирир.

1959—1965 чылдарда бистин областын талазы-биле күрүенин капитал салымшынарын (Красно-ярскийн улус ажил-агил чөвү-лели) санааска) 440,6 миллион рубль болур. Оң иштинде уластунге капитал салымшынары 60 мил-лион рубль, коммунал туугуларга—80 миллион рубль, калык камгала-лынга—81 миллион рубль, улус өргөткөзүгө—41 миллион рубль, чурталга туугуларга—130,5 мил-лион рубль болур.

СЭКП-нин элчег чок ХХI съез-динин төгүтүтү шийтирилери

болгаш чазар материалдарын, де-ришкенин база кезектерин камгалгалыг ажилдаар дөш, пас-сажирлерин аргыштырын экижидер, чүк сөөртүлгенин планын ажы күөсөдир дөш автомобиль транспорту бүтү ажилчынары-нын, инженер-техниктиг ажилда-чыларын ортуунга социалист чарышты улам-на калбартыр өргө-жөк чугула. Чад бүтүгүлгө чер-чел, чурталга бажынарын тулар планын хуусаа бетинде күөсөдип, чеди чылдын чад туугуларын ажилдап кирир дөш совет ула-стун мадырыл демиселдине боттү салымшынын кирип болур бүтү аралар Тыванын туугуларына бар. Оңу чедир алырда бирги эел-чеге туугуларын куш-ажылы-нын бүтүгүчүгүтүтү соокаа чокка бедидер, чад, күчүгүтү механиз-мдерин эки ажилдаар, тууду ма-териалдарын тус черин чиг-эдин-ге үндөшкөч көүдөңдүр бүтүрер, туугуларын бедик мергежилдиг калдарын дүргө белекээр, олар-ны таарымчалыг ажилдаарына байдаларын тургузар негеттенип турар.

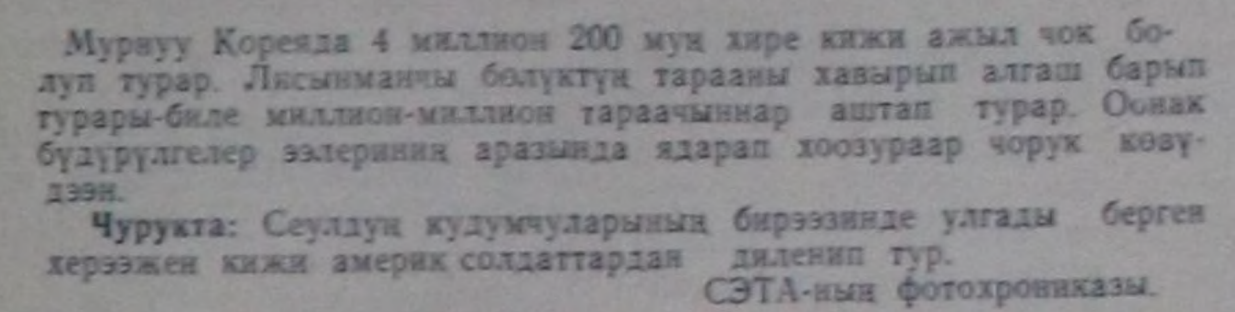
Областа транспорттун кол хей-ри амдындыга автомобиль тран-спорт болуп турар. Ийчангап, ав-томашыл-агиларын оон сонгаар үндөшкөч кезектер болгаш бажылаар сорулга салдыган. Чүк сөөртүлгени 1958 чылда 87,4 мил-лион тонна-километр турганна-да 1965 чылда 384 миллион тонна-километр чедир көүдөңдүр. Областын улус ажил-агилын бүтү алыр-ларын хөгжүлдөзунин чеди чыл план-нын чедикшигиги күөсөдирини авто-мобиль транспорту бедик бугуручүгүтүтү ажилдаарына дөш бажылаар сорулга салдыган. Чүк сөөртүлгени 1958 чылда 87,4 мил-лион тонна-километр турганна-да 1965 чылда 384 миллион тонна-километр чедир көүдөңдүр. Областын улус ажил-агилын бүтү алыр-ларын хөгжүлдөзунин чеди чыл план-нын чедикшигиги күөсөдирини авто-мобиль транспорту бедик бугуручүгүтүтү ажилдаарына дөш бажылаар сорулга салдыган. Чүк сөөртүлгени 1958 чылда 87,4 мил-лион тонна-километр турганна-да 1965 чылда 384 миллион тонна-километр чедир көүдөңдүр. Областын улус ажил-агилын бүтү алыр-ларын хөгжүлдөзунин чеди чыл план-нын чедикшигиги күөсөдирини авто-мобиль транспорту бедик бугуручүгүтүтү ажилдаарына дөш бажылаар сорулга салдыган. Чүк сөөртүлгени 1958 чылда 87,4 мил-лион тонна-километр турганна-да 1965 чылда 384 миллион тонна-километр чедир көүдөңдүр. Областын улус ажил-агилын бүтү алыр-ларын хөгжүлдөзунин чеди чыл план-нын чедикшигиги күөсөдирини авто-мобиль транспорту бедик бугуручүгүтүтү ажилдаарына дөш бажылаар сорулга салдыган. Чүк сөөртүлгени 1958 чылда 87,4 мил-лион тонна-километр турганна-да 1965 чылда 384 миллион тонна-километр чедир көүдөңдүр. Областын улус ажил-агилын бүтү алыр-ларын хөгжүлдөзунин чеди чыл план-нын чедикшигиги күөсөдирини авто-мобиль транспорту бедик бугуручүгүтүтү ажилдаарына дөш бажылаар сорулга салдыган. Чүк сөөртүлгени 1958 чылда 87,4 мил-лион тонна-километр турганна-да 1965 чылда 384 миллион тонна-километр чедир көүдөңдүр. Областын улус ажил-агилын бүтү алыр-ларын хөгжүлдөзунин чеди чыл план-нын ч

Аныяктарның болгаш студентилерниң үшкү
хоорай фестивалының спортчу оюннары

тыр империалисттик хол-нүгүттө
толоттук өбүтүр-шаамышкыны бер-
ген премьер Чжоу Энь-лайны кийи-
биле дөткөз. Шындаа помещиктер-
ге калачыктан чорон биле, ол дээр
Бозуугу кузланыкчы күш-ажыл бо-
луп турган дем ол чугулаан. Ан
дөргө кишилер медреселер болгаш
ак-сеткичтер ачылмап турар.

Тибетте үйкүрөнч ууткузур та-
зазы-биле чазактың алган көчкө-
лөрин денутаттар шинтпаарың дет-
лап турар. Тибеттик мурунгула-
тус чер чазаның болгаш Тибеттин
раамыңың бозуулаң хоралкың
үүгүдигилерин алар бир үн-биле бу-
руу шалканың. Төрөөң чурутун
чангыс экин болгаш агы-агына на-
цивоалдарың эи-сеткил каттыш-
тырылганын басымырлап турар ки-
жи бозутун нациямында ырбап
эскершегини ол бозур деп кал-
денутат Анниверс Чакунин чугу-
лаан. Тибетке демократтың чазар-
тылгаларын өй-шаанда чорударын
денутаттар итөөң.

темазы-онле казы ажылдажылгага
хамзаарыштыр керээниң киржигчи-
лери күүнелериниң хүлээгелери-
ниң дугайында чүүдүн америка те-
левизиялыга ССРЭ-нин телээлери
едик кылгын.

Муравуу Кореяда 4 миллион 200 миң кире кижи ажил чок болуп турар. Ыйсманчыны болуктуу тарааны хаавырлы алгаш барлы турар-был. Ыйсман-милтон тараачынар аштап турар. Оонак бугурулгелер эстерини аразында ядарап хоозувар чорук козудат.

Чурукта: Сеулдүң кулчумдарыны бирээинде улгды берген херезеэн кижи америка солдаттардан дилинп тур.

СЭТА-ныа фотоэлектрониказы.

Боливияда байдал

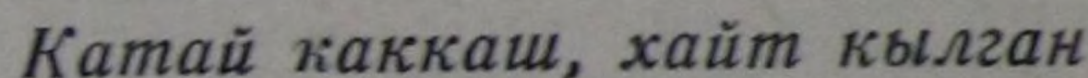
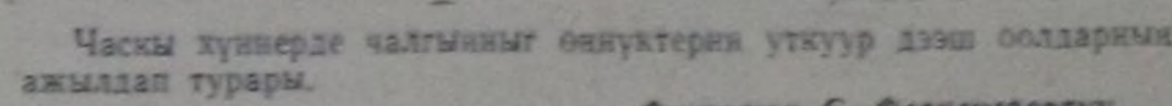
НЬО-ПОРЕ. (СЭТА). Ассошийтед пресс агентлигинин корреспондентининч Лэ-Пастан (Боливиядан) махриятини элугуар алырга, Боливиянин найсизмалыгын апрел 19-та кулугчу калашкиниери агадиз. Коорайин ортузунга боо бол

Чазактын контролдан турар радиостанциясынын дыйналымын б. рындаадааш Ассошиэтед пресс аг. тилинин корреспондентизин дамчтыканын буугаар азыга, Б. ливинин президенти Силес Ур. со кабинеттиг хуралын дург чымдыргаш, чуртка онд байда. лы чарлаан. Чамгы оппозициг э. ментилер амгы чазакка дуур ту. халымынын бадурин орданшма. ыччазажок аштырымышыга та. рышкан деп чазакты тускай д. надымына чуугааш турар.

үшкү черлерни делегей чемпиону турган В. Смыслов (Москва), гроссмейстерлер Д. Бронштейн (Москва), Б. Спасский (Ленинград) болгонун. Дортку, Бешки, алтыгы черлерде чемпиондор биле Е. Л. Портин (Москва), Я. Лип (Чехословакия) болгонун.

Ам болуп турар аныяктарымыз болгаш студентилерниң үшкү фестивалының маргылдааларында спортка сонуггалдыг кызылчыларны массалык-биле хаара тутпайн турарын чугаадаарын барым болбас. Фестивалының хал-шыдыраа маргылдаазында 18 албан, бүдүрүм

Фестивальны маргыллагаз бол
сомолчу-аниматорны калбаа-би
кириштирип, спортчу мергежи
дери өстүрү дэп аман өгөлө
күш-культура коллективтерин ө
түрүп, спортту хөй-ниитини бо
дуары чугула.

Иргит Долулбай баштай Сая
ну 5—6 эстап чаа-ла оютагы
а оюң соонда хөреэниң кырынга
дедир олзурп, кылысчыт кыш
зын кышкырып, оюң бажынын
гүн чулбарлан орда хөөрге, тег
ган кужун соктап чиген ара
«хартыга-ла».

Салчак Санцүү чөлөөтэй бэр-дэ бүжүн чымь алгаш, халзан, Додулбайн катан хэжэргэ, Санцүү орта тыва хүтүн хамыа эргэлзэрин херэгилзэн. Санцүү он тазыа чарым ле чарымтааш, катан калкаш хүрэгтэ, Додулбайнын ийн бууданарган, а оон чэржэ биза эхтат дүхүрөгтэ эртин-дэ эх

Ол көзгө Додулбай келсе
дартымы эн Норбу-Самбууга
чалып турган бөлүр ийин.

Ол арагачы, хой-иниитиниң к
чүрүмүн Урсор кижилерге ч
лемчегни хүлээдиңисе кезей
чугаажок.

М. ЧУЛҮД

Редакторнуң хүлээлгезин
күүседиң турар М. Н. ЛЮН

Бичнаған Пушкиннің шүдүк-бил
бизэе, өлүм чөк ол чогаалы уду
орук композитор Чайковскийн кал
гамчыктар музыкасы-биле кааста
тынганын билээр ам сезен ажи
гач болуп туруп.

Ул операны бир-ле дугаарына
Москва консерваторизмнн доозу
чуларыны күтүлсе-биле 1871
ылда ойнап, ол оон бээр-ле Ро
ссияны опера театрларын алды
фондузу болуп арткан.

Лариньеряны алынга оозуртн кы
мер туру Олгага ынакшан, амы
чогаалы Владимир Левский болуп
дожам Евгений Онегин-биле атыт
дыл хал келерлер. Лариньерге Ле
ский болууна эжи Евгений Онегин
ны тамыштыруул туруп. Татьянаны
сатыш септилияны чымчак романти
нни Онегитге дыкз таарышкан.

Ол бирги ужуражылганын соон
Татьяна болууну өрзөлтине амиде
ралынып иштиде бир-ле дугаар с
гыш септилияны хайымшыкны-бил
Онегитге ынакшанын илериди, ая
чагаз бижил оруп. Ол чагазын О
гн алгаш, Татьяна-биле болдашкы
черигте келер. Кыстын чагазын о
сатыш-септилиян элээн дууверсе-ле
Ол Татьянаны ынакшылы хереде

албай, сөзгө ынакшып шыдаас м
деп ойталар турар. Лариннерия
жынынга Татьянаны төрөөн хүч
демдеглээн байрдал болуу тура
Аалчларыны аразында Онегин би
Леуский база бар.

Чалгааринчыг, бодуун балга чор
тургаш, Леускийны баштактаи
ажилдырып көөр-дур деп Онег

Кинолук кол роздариымын
турар артыртып режиссер Тихо-
нов артыртып килип алаан
жыгыздар чутула. Бузунан
жыгиз ажим-чим-бете Татьяна
Шенгелдина корукчудуриян са-
сеткяин хаймыр ойван турары
за анык артист И. Озеровтун
гаалчы Лежискийн ролюн кут-
турары эки. Онегниян ролюн
Медведева чакты арнын; болза-
лазак соок байдаллы ол уени, ул-
тун амырал-чуртталгасына ке-
рип чуталар.

Татьянына ролюн ойван арти-
ст А. Шенгеле корукчудуе кончут
куралгалым-биле, анын кыстык
кил-сатгызын хайнышкынны

Ыңыла-даз бо кинода режиссер
Р. Тихомирязов чамдык тазарыда
ларда шоолут ээес бичи-бичи кы
зырлардарым кылган колдуу
билдирбес болгаш таарымчалыг.

Ою-биле черелештир дык хон
таварыгларда режиссерунун че
дикшиининг ажилдазын мактавы
баар арга чок. Чижээтээрге, дузал
болуп септаны овоз тызыын бил
кылган. Кажан Лезгиян биле Онеги
«айзыннар» деп дуускан ырлажы
турар үед оларын сактышкынны
чай чок арызында сагындырар кор
гүз каап турары суз дүз, өскө-да
таарымчалыг черлер хой.

А. ПАНОВ,
Р. КЕНДЕНБИЛ.

Кижиниң таапылмасына
рынан улуу-биле хамаар
билгинтен. Ол байгаларын
таапыла халдыр чорутуу а
Бир-те катан Ленинград
мыларын билин бедирин
жир аагнан мен. Поездине
пыны каар-чы деп ботан
Хайлыг түр, хаан чаны
азар кижин олутуп алган. Ол

Таапкыны калганымдан бээр ан үш чыл ажык турар. Бо аразында жеңээ калып-лаа берген-дешкиннер таарышкынан, харын-лаа нинти бай-далым жүрүндөздөмдөн элден экинжон.

Тыва областың Санитар-чырыдылышын
базыны.

...и т.д.

Чагыт № 1163. Культура өргелелиниң типографиясы.